

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

УЗГОДЖЕНО
 Декан ФТМЛ

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальної роботи

_____ Тетяна МОСТЕНСЬКА

_____ Анатолій ПОЛУХІН

«___» _____ 2023 р.

«___» _____ 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств»

Освітньо-професійна програма: Менеджмент авіакомпаній та аеропортів
 Галузь знань 07 Управління та адміністрування
 Спеціальність: 073 Менеджмент

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	5	120/4,0	34	17	-	69	-	-	диф. залік 5 с.
Заочна:	5, 6	120/4,0	8	4	-	108	1 к. - 6 с.	-	диф. залік 6 с.

Індекс: НБ-7-073-5/21-3.8.,
 Індекс: НБ-7-073-5 з/21-3.8.

СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 2 з 13	

Робочу програму навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Менеджмент авіакомпаній та аеропортів», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-7-073-5/21, № РБ-7-073-5/22, № НБ-7-073-5 з/21, № РБ-7-073-5 з/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:

доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств, доцент _____ Ірина ГРАЩЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Менеджмент авіакомпаній та аеропортів», спеціальності 073 «Менеджмент» – кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, протокол № ___ від «__» _____ 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми
Менеджмент авіакомпаній та аеропортів _____ Лариса ЛИТВИНЕНКО

Завідувач кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств _____ Оксана КИРИЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол № ___ від «12» січня 2023 р.

Голова НМРР _____ Ірина ШЕВЧЕНКО

Рівень документа – 3б
 Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 3 з 13	

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план.....	8
2.4. Завдання на домашню (контрольну) роботу (ЗФН).....	9
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (ЗФН).....	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання.....	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	11

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 4 з 13	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форми навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в сфері управління підприємствами та організаціями різних форм власності авіаційної сфери.

Метою викладання дисципліни є розкриття сучасних наукових концепцій, моделей, методів і технологій інформаційного забезпечення менеджменту авіапідприємств та дослідження основних теоретичних засад побудови і використання комп'ютерних інформаційних систем як засобів автоматизації інформаційного забезпечення менеджменту, задля конкурентоспроможності здобувачів вищої освіти на глобальному ринку праці у сфері управління підприємствами та організаціями авіаційної галузі, що дозволить їм зробити позитивний внесок у розвиток суспільства.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння технологічними основами інформатизації менеджменту авіапідприємств та дослідження інформаційних процесів у системі управління;
- дослідження основних підходів до застосування інформаційних систем та технологій у сучасному бізнесі та оволодіння методами оцінки впровадження та функціонування інформаційних систем у менеджменті авіапідприємств;
- дослідження закономірності формування інформаційного забезпечення управлінської діяльності; знати концептуальні основи побудови та функціонування інформаційних систем у менеджменті та вміти використовувати методи формалізації управлінської інформації;
- оволодіти вмінням розв'язувати проблеми і задачі в сфері управління діяльністю авіапідприємств, розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і практичних методів;
- дослідити загальні технологічні аспекти використання сучасних інформаційних технологій в інформаційному забезпеченні менеджменту та методи економічного аналізу впровадження та функціонування інформаційних систем авіапідприємств;
- навчитись здійснювати пошук з різних інформаційних джерел, використовувати цю інформацію для прийняття рішень і розробляти їх альтернативні варіанти на основі використання інформаційних систем та комп'ютерних технологій;
- оволодіння методологією, методами, концепціями та логікою аналізу фінансового, матеріально-технічного, кадрового забезпечення процесу діяльності авіапідприємств.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має досягти таких **результатів навчання**:

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 5 з 13	

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

ПРН 19. Базові знання та сучасні підходи до здійснення маркетингової, комерційної та операційної діяльності авіакомпаній та аеропортів, вміння проводити моніторинг, аналізувати, контролювати, діагностувати та планувати діяльність авіапідприємства.

ПРН 20. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку авіакомпаній, аеропортів та інших підприємств авіаційної галузі.

ПРН 23. Знання принципів управління соціально-економічних систем на мікро- і макрорівнях та методів оптимізації процесів управління авіакомпаніями та аеропортами.

ПРН 24. Ініціювати, розробляти, впроваджувати та оцінювати ефективність реалізації інвестиційно-інноваційних проектів стратегічного розвитку підприємств авіаційної галузі. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку авіакомпаній та аеропортів.

ПРН 26. Знання та розуміння організації зовнішньоекономічної діяльності авіакомпаній та аеропортів. Вміння виявляти і аналізувати вплив елементів марко- та мікроекономічного середовища на підприємства авіаційної галузі.

ПРН 27. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності авіакомпаній та аеропортів з урахуванням ризиків.

ПРН 29. Вміння виконувати комп'ютерні обчислення, що мають відношення до менеджменту та економіки авіакомпаній та аеропортів, використовуючи належне програмне забезпечення, знання як аналізувати та відображати результати.

ПРН 30. Вміння розробляти та обґрунтовувати організаційно-економічні маркетингові програми розвитку авіапідприємств на основі прогнозу кон'юнктури внутрішніх, міжнародних та світових товарних ринків з метою планування довгострокових маркетингових заходів щодо ринкового позиціонування авіакомпаній та аеропортів.

ПРН 32. Вміння консультувати працівників авіакомпаній та аеропортів з питань торговельно-збутової, комунікаційної, асортиментної та цінової діяльності авіаційних підприємств.

ПРН 33. Вміння розробляти систему заходів для авіакомпаній та аеропортів щодо виявлення, оцінки, профілактики та страхування ризиків і визначати тактику дій для їх мінімізації

ПРН 34. Вивчати міжнародні ринки, євроінтеграційні процеси та перспективи співпраці із закордонними партнерами авіакомпаній та аеропортів на засадах кроскультурної взаємодії.

ПРН 35. Здійснювати моніторинг запобіганню кризових явищ за системою показників та критеріїв, ідентифікувати та аналізувати можливий вплив факторів ризику на результативність роботи авіакомпаній, аеропортів та інших підприємств авіаційної галузі.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути такі **компетентності**:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 17. Здатність виконувати економічні дослідження в групі під керівництвом лідера, подібні навички, що демонструють здатність до врахування вимог дисципліни, планування та управління часом.

ЗК 18. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідний категоріальний апарат.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 6 з 13	

ЗК 20. Здатність до аналізу фінансового, матеріально-технічного, кадрового забезпечення процесу діяльності авіакомпаній та аеропортів.

ЗК 21. Визначення функціональних сфер діяльності авіакомпаній, аеропортів та їх взаємодії (надання послуг, логістика, маркетинг, фінанси, людські ресурси).

ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

ФК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

ФК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

ФК 18. Здатність робити оцінку діяльності авіакомпаній та аеропортів і знаходити відповідні шляхи її удосконалення.

ФК 20. Здатність організовувати вивчення та прогнозування потреб на товари та послуги в авіакомпаніях та аеропортах.

ФК 21. Здатність організовувати перевірки у господарюючих суб'єктів авіаційної галузі якості товарів, послуг, дотримання вимог безпеки.

ФК 25. Здатність застосовувати знання законодавства та державних стандартів України. Уміння виконувати управлінські функції з додержанням нормативно-правових актів та стандартів України.

ФК 26. Здатність вивчати, аналізувати та оцінювати наявний на ринку асортимент товарів, перелік послуг, виробників та ступінь забезпечення прав споживачів у їх діяльності.

ФК 29. Здатність здійснювати пошук з різних інформаційних джерел, використовувати цю інформацію для прийняття рішень і розробляти їх альтернативні варіанти на основі використання інформаційних систем та комп'ютерних технологій.

ФК 30. Здатність розробляти стратегію діяльності авіакомпаній, аеропортів та інших підприємств авіаційної галузі.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Інформаційні системи в менеджменті» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Основи управління», «Інформаційні системи та технології», «Операційний менеджмент», «Менеджмент» «Прийняття управлінських рішень» та «Управління економічною діяльністю підприємства» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Управління діяльністю авіакомпаній та аеропортів», «Управління проектами та ризиками», «Стратегічний менеджмент», «Управління витратами та доходами авіапідприємств» та інших.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: навчального модуля № 1 «Теоретичні аспекти впровадження інформаційних систем управління діяльністю авіапідприємств» та навчального модуля № 2 «Практичні аспекти впровадження інформаційних систем в управління діяльністю авіапідприємств», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Теоретичні аспекти впровадження інформаційних систем управління діяльністю авіапідприємств»

Інтегровані вимоги модуля № 1: дослідити загальні технологічні аспекти використання

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 7 з 13	

сучасних інформаційних технологій в інформаційному забезпеченні менеджменту в цілому та безпосередньо в управлінні діяльністю авіапідприємств; дослідження закономірності формування інформаційного забезпечення управлінської діяльності; здійснювати пошук з різних інформаційних джерел; розуміти технологічні основи інформатизації управління діяльністю авіапідприємств; дослідження інформаційних процесів у системі управління авіапідприємств; аналізувати основні підходи до застосування інформаційних систем та технологій в діяльності авіапідприємств; знати концептуальні основи побудови та функціонування інформаційних систем в управлінні діяльністю авіапідприємств та вміти використовувати методи формалізації управлінської інформації.

Тема 1. Інформація та інформаційне суспільство.

Основні поняття і проблеми інформаційних систем та інформаційних ресурсів організації. Складові процесу обігу інформації. Основні властивості інформації, пов'язані з її фіксованістю на матеріальних носіях. Інформація та інформаційні системи. Дієвість інформації. Концепція інформаційного суспільства. Основні риси інформаційного суспільства. Інформаційні системи та сучасні аспекти економічного розвитку в авіаційній галузі.

Тема 2. Інформаційні взаємодії в системі управління авіапідприємствами. Якість управлінської інформації.

Інформаційна взаємодія керуючої та керованої систем у системі управління авіапідприємства. Об'єкти та суб'єкти управління як учасники інформаційної взаємодії. Принципи функціонування адаптивних систем. Фактична та результатна управлінська інформація. Види управлінської інформації. Внутрішня фактична управлінська інформація та зовнішня фактична управлінська інформація. Якість управлінської інформації, її класифікація. Вимоги до якості управлінської інформації. Інформаційна культура. Типи інформаційних культур. Організаційна та індивідуальна інформаційна культура.

Тема 3. Комунікації в управлінській діяльності авіапідприємства.

Стандартна модель комунікацій. Процес обміну інформацією як система зі зворотним зв'язком та шумом. Комунікативні канали, ефективність управлінських комунікативних каналів, доцільність використання. Спадні, висхідні та горизонтальні організаційні комунікації. Чинники, що впливають на ефективність організаційних комунікацій. Управління організаційними комунікаціями в сфері авіації. Людський чинник у фільтруванні управлінської інформації. Сценарії особистих комунікацій. Індивідуальні чинники, що впливають на ефективність комунікацій.

Тема 4. Перспективи розвитку інформаційних технологій та інформаційних систем в менеджменті авіапідприємств.

Стратегія розвитку інформаційних технологій та IT-інфраструктури. Основні чинники, що впливають на розвиток інформаційних систем менеджменту на авіапідприємствах. Управління корпоративними знаннями. Інформаційні системи в процесах управління підприємствами цивільної авіації. Інформаційний характер процесу організації продажу авіапослуг. Комп'ютерні системи бронювання і продажу авіаперевезень на внутрішніх та міжнародних повітряних лініях.

Тема 5. Загальні концепції побудови інформаційних систем в менеджменті авіапідприємств.

Сучасні підходи до розробки і впровадження інформаційних систем на авіапідприємствах. Цілі, завдання інформаційних систем менеджменту авіапідприємств. Загальна структура інформаційних систем менеджменту. Функції та інформаційних систем менеджменту. Структура інформаційного забезпечення інформаційних систем менеджменту. Види інформаційних технологій інформаційного та організаційного циклів управління. Класифікація інформаційних технологій. Засоби комп'ютерних комунікацій. Технологічні можливості

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 8 з 13	

сучасних систем підтримки прийняття рішень. Взаємодія бізнес-структур та інформаційних технологій. Модель Дж. Хендерсона.

Модуль № 2 «Практичні аспекти впровадження інформаційних систем в управління діяльністю авіапідприємств»

Інтегровані вимоги модуля № 2: створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління діяльністю авіапідприємств; аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення; аналізувати методи економічного аналізу впровадження та функціонування інформаційних систем; оволодіння методами оцінки впровадження та функціонування інформаційних систем у менеджменті діяльності авіапідприємств; використовувати цю інформацію для прийняття рішень і розробляти їх альтернативні варіанти на основі використання інформаційних систем та комп'ютерних технологій; незалежно виконувати експерименти а також критично описувати, аналізувати та оцінювати експериментальні дані; здійснювати пошук із залученням різних інформаційних джерел та комп'ютерних технологій, використовувати всю сукупність інформації для розробки альтернативних варіантів та прийняття рішень в управлінні авіапідприємствами.

Тема 1. Інтегровані інформаційні системи управління авіапідприємствами, орієнтовані на внутрішнє та зовнішнє середовище організації.

Загальна характеристика сучасного стану інформаційних систем управління авіапідприємствами. Модель управління MRP - планування виробничих потреб в матеріалах. Модель управління MRP II – планування виробничих ресурсів. Модель управління ERP – планування ресурсів підприємства. Концепція CSRP. Інтеграція та синхронізація інформації про покупку з основними функціями підприємства за допомогою CSRP-систем.

Тема 2. Інформаційні системи для мультинаціональних корпорацій (МНК).

Особливості інформаційних систем для МНК. Інформаційні потреби внутрішніх користувачів — управлінського персоналу МНК. Циркулювання даних у інформаційній системі. Організаційна побудова корпорацій. Самостійні підрозділи (відділення) із закордонних операцій. Вимоги до проектування і впровадження інформаційних систем МНК. Облікової інформаційної системи. Концептуальна модель системи фінансового контролю в МНК. Інтегрована інформаційна система для управління МНК R/3: функціональність системи, інформаційні підсистеми, інструменти розробки.

Тема 3. Системи підтримки прийняття управлінських рішень в управлінні діяльністю авіапідприємств.

Сутність систем підтримки прийняття управлінських рішень. Організаційно-технологічні основи прийняття управлінських рішень. Технології аналітичного моделювання. Комп'ютерні системи підтримки прийняття рішень та використання їх на авіапідприємствах. Розвиток та впровадження систем підтримки прийняття управлінських рішень на авіапідприємствах. Автоматизація процесів бізнес-планування інвестиційних проектів та стратегічної оцінки бізнесу на авіапідприємствах.

Тема 4. Економічна ефективність впровадження та функціонування інформаційних систем.

Економічний аналіз впровадження та функціонування інформаційних систем. Оцінка ефективності проектів впровадження інформаційних систем з використанням методу збалансованої системи показників. Методи фінансово-економічної оцінки інвестиційних проектів впровадження інформаційних систем. Управління загальною вартістю володіння інформаційними системами. Експертні системи та використання їх на авіапідприємствах.

Тема 5. Безпека інформаційних систем.

Інформаційна політика та політика безпеки авіапідприємства. Нормативно-правові засоби захисту. Сервіси безпеки та механізми її порушень. Механізми порушень безпеки даних. Формалізація інформаційного забезпечення інформаційних систем у менеджменті

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 9 з 13	

авіапідприємств. Шифрування даних. Засоби захисту операційних систем, методи захисту операційних систем. Захист апаратних пристроїв. Безпека та захист комп'ютерних мереж: брандмауер, система збору статистики та попередження про атаку, захищені мережеві і транспортні протоколи (IPSec для VPN, SSL, протоколи прикладного рівня для забезпечення захисту (S/MIME, SET).

2.3. Тематичний план

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль № 1 «Теоретичні аспекти впровадження інформаційних систем управління діяльністю авіапідприємств»										
1.1.	Інформація та інформаційне суспільство	5 семестр								
		11	2 2	-	7	7	2	-	5	
1.2.	Інформаційні взаємодії в системі управління авіапідприємствами. Якість управлінської інформації	12	2 2	2	6	7	2	-	5	
1.3.	Комунікації в управлінській діяльності авіапідприємства	10	2	2	6	5	-	-	5	
1.4.	Перспективи розвитку інформаційних технологій та інформаційних систем в менеджменті авіапідприємств	10	2	2	6	5	-	-	5	
1.5.	Загальні концепції побудови інформаційних систем в менеджменті авіапідприємств	11	2	2	7	6	-	-	6	
1.6.	Модульна контрольна робота № 1	4	2	-	2	-	-	-	-	
	Усього за модулем № 1	58	16	8	34	30	4	0	26	
Модуль № 2 «Практичні аспекти впровадження інформаційних систем в управління діяльністю авіапідприємств»										
2.1.	Інтегровані інформаційні системи управління авіапідприємствами, орієнтовані на внутрішнє та зовнішнє середовище організації	3 семестр				6 семестр				
		13	2 2	2	7	18	2	2	14	
2.2.	Інформаційні системи для мультинаціональних корпорацій (МНК)	12	2 2	2	6	14	-	-	14	
2.3.	Системи підтримки прийняття управлінських рішень в управлінні діяльністю авіапідприємств	12	2 2	2	6	17	2	1	14	
2.4.	Економічна ефективність впровадження та функціонування інформаційних систем	11	2	2	7	14	-	-	14	
2.5.	Безпека інформаційних систем	10	2	1	7	14	-	-	14	

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 10 з 13	

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>
2.6.	Виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
2.7.	Підсумкова семестрова контрольна робота	-	-	-	-	5	-	1	4
2.8.	Модульна контрольна робота № 2	4	2	-	2	-	-	-	-
Усього за модулем № 2		62	18	9	35	90	4	4	82
Усього за 5 семестр		120	34	17	69	30	4	0	26
Усього за 6 семестр		-	-	-	-	90	4	4	82
Усього за навчальною дисципліною		120	34	17	69	120	8	4	108

2.4. Завдання на домашню (контрольну) роботу (ЗФН).

Домашня (контрольна) робота (ЗФН) з дисципліни виконується у шостому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

Виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до запропонованих викладачами кафедри тем.

Час, потрібний для виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) складає 8 годин.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (ЗФН).

Перелік питань та зміст завдань для підготовки підсумкової контрольної роботи (ЗФН), розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, практичних занять, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Бутенко Т.А. Інформаційні системи та технології : навч. посіб. / Т.А. Бутенко, В.М. Сирий. – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2020. – 207 с.

3.2.2. Сазонець О. М. Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю / О. М. Сазонець., 2024. – 256 с. – (Центр учбової літератури).

3.2.3. Олійник А. В. Інформаційні системи і технології у фінансових установах.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 11 з 13	

Навчальний посібник (рек. МОН України) / А.В. Олійник, В.М. Шацька. – К. : Новий світ-2000, 2020. – 436 с.

3.2.4. Булгакова О. С. Методи та системи штучного інтелекту: теорія та практика / О. С. Булгакова, В. В. Зосімов, В. О. Поздєєв., 2020. – 356 с. – (Гельветика).

3.2.5. Скопень М.М. Сукач М.К. Будя О.П. Артеменко О.І. Хрущ Л.А. Інформаційні системи і технології / Скопень М.М. Сукач М.К. Будя О.П. Артеменко О.І. Хрущ Л.А., 2020. – 768 с. – (Ліра-К).

3.2.6. Величко О.М. Гордієнко Т.Б. Інтелектуальні інформаційні системи: структура і застосування / Величко О.М. Гордієнко Т.Б., 2022. – 728 с. – (Олді+).

3.2.7. Ю. В. Нікольський, В.В. Пасічник, Ю. М. Щербина. Системи штучного інтелекту / Ю. В. Нікольський, В.В. Пасічник, Ю. М. Щербина., 2021. – 280 с. – (Магнолія).

Допоміжна література

3.2.8. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» // Відомості Верховної Ради України, 2005. – № 26. – С. 347.

3.2.9. Про інформацію [Електронний ресурс] : Закон України [від 13.01.2011 р. № 2938-17]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

3.2.10. Смутчак З., Куранда В. Особливості створення системи управління підприємством в умовах ЗЕД Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 22 листопада 2022 року). К.: ДУІТ, ХНУРЕ. 2022. 528 с. С.218-220.

3.2.11. Нетреба І.О. Роль інформаційних систем управління в підвищенні конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. Формування ринкових відносин в Україні, 2022. № 1. С. 89–93.

3.2.12. Кучеренко К. Розвиток інформаційних технологій та їх запровадження у діяльність підприємств авіаційної сфери. Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка / Економіка. 10 (163), 2021, С. 134–139.

3.2.13. Гудзовата О.О. Автоматизовані системи управління підприємством цивільної авіації. Торгівля, комерція, підприємництво. 2020. Вип. 15. С. 94–98.

3.2.14. Глебова А.О. Інноваційні технології у авіаційній галузі. Економіка. Управління. Інновації. 2021. № 2(8). С. 33–38.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Сайти періодичних видань: «Менеджмент». [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.management.com.ua>

3.3.2. Топ 10 кращих CRM систем для України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.livebusiness.com.ua/tools/crm/>

3.3.3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

3.3.4. Офіційний Веб-портал компанії Майкрософт (українською мовою) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.microsoft.com/ukua/default.aspx>.

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється у балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 12 з 13	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів		
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	
Модуль № 1			
Виконання завдань на практичних заняттях	5 семестр		
	$10 \text{ б} \times 3 = 30$	-	
Виконання тестових завдань	$10 \text{ б} \times 1 = 10$	-	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 1 студент має набрати до</i>	24	-	
Виконання модульної контрольної роботи № 1	10	-	
Усього за модулем № 1	50	-	
Модуль № 2			
Види навчальної роботи	5 семестр	6 семестр	
	$10 \text{ б} \times 3 = 30$	$20 \text{ б} \times 1 = 20$	
Виконання тестових завдань	$5 \text{ б} \times 2 = 10$	$20 \text{ б} \times 1 = 20$	
Виконання та захист домашньої (контрольної) роботи ЗФН	-	30	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 2 студент має набрати до</i>	24	-	
Виконання модульної контрольної роботи № 2	10	-	
Усього за модулем № 2	50	70	
Підсумкова семестрова контрольна робота	-	30	
Усього за дисципліною	100		

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом року.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента (залікової книжки), наприклад, так: *92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E* тощо.

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи управління діяльністю авіапідприємств»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 13 з 13	

(Ф 03.02–01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02–02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02–04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02–03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02–32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				